

Schriftlicht

Op het nippertje...

H. van den Berg

... maar de rechtvaardige Lot, die zwaar te lijden had onder de losbandige wandel dier zedelozen, heeft behouden - want deze rechtvaardige heeft, onder hen wonende, dag aan dag zijn rechtvaardige ziel gekweld door het zien en horen van hun tegen alle wet ingaande werken - dan weet de Here de godvruchtigen uit de verzoeking te verlossen en de onrechtvaardigen te bewaren om hen op de dag des oordeels te straffen ....

2 Petrus 2:7-9

Het gesprek ging over de prediking. Dat je daarin de liefde van Christus en van God naar de gemeente mag brengen. Wat een voorrecht om prediker van Gods genade te zijn. We kwamen ook op het verwijt dat je soms hoort: er wordt wel veel over de liefde van God en van Christus gesproken, maar wat ik in de prediking nog wel eens mis, zei mijn gesprekspartner, is 'dat je op het nippertje gered wordt'. Als dat besef ontbreekt, wordt genade goedkoop, verliest de liefde van God aan diepte. Aan dat gesprek moest ik terugdenken toen ik deze tekst uit 2 Petrus 2 las en bestudeerde.

De Here weet raad

Lot woont in Sodom. De stad heeft onder ons geen beste naam. Toch valt er wel iets goeds van te zeggen. Het gebied waar Sodom ligt, is rijk aan water en het landschap is zo prachtig als de Hof des HEREN en vruchtbaar als Egypte (Gen. 13:10,11). Lot heeft niet voor niets ervoor gekozen om in deze streek te wonen. De mensen daar hebben het goed. Ze eten, drinken, kopen en verkopen, ze planten en bouwen (vgl. Luc. 17). Ze leven er vrolijk op los. Maar plotseling wordt alles anders. Twee mannen komen de stad in. Engelen. Maar dat weten ze niet in Sodom. Ook Lot weet dat niet. 's Avonds verzamelen alle mannen uit de stad zich bij het huis van Lot, waar de engelen te gast zijn. Ze willen zich seksueel vergrijpen aan die beide gasten. Dit is voor de engelen en voor de Here het overtuigende bewijs, hoe erg het is gesteld daar in Sodom.

Hier moet Gods straf op komen. Hij laat zwavel en vuur op Sodom en Gomorra regenen vanuit de hemel; Hij keert de steden en omstreken om. Met al de inwoners en het gewas (!). Vreselijk moet dat zijn geweest. De gevolgen zijn nog te zien. Bloeiende steden worden een rokende puinhoop. Het landschap is dor en doods. De steden liggen erbij als een voorbeeld, zegt Petrus. Iedereen moet kunnen zien wat ervan geworden is. Een waarschuwing voor hen die goddeloos leven. Denk om het oordeel van God. Vers 9 zegt: 'de HERE weet de onrechtvaardigen te bewaren om hen op de dag van het oordeel te straffen.'

De HERE, Hij weet raad. Wij weten het vaak niet meer. In wat voor een wereld worden onze kinderen groot? Zal het moeilijk worden voor ze om te leren geloven, en straks als eerlijke christenen te leven? Wat komt er veel op je af, als je in deze tijd kinderen wilt opvoeden in het geloof. Ze komen van alles tegen, in de buurt, op school in de stad. Het onrecht stapelt zich op. De dance-parade in Rotterdam, een gay-parade in Amsterdam, mensen die elkaar zonder vorm van proces neersteken, mensen die om het minste of geringste worden doodgetrapt op straat. Het kan allemaal, er lijkt geen einde aan te komen. Wie weet waar dit naar toe moet? Wie weet hier in te grijpen? Wie weet het onrecht eerlijk te bestraffen? God, Hij weet het, zegt Petrus. Hij weet hoe Hij ermee aan moet. Kijk naar Sodom en Gomorra.

Conclusie

Petrus trekt de onvermijdelijke conclusie: de HERE weet de onrechtvaardigen te bewaren. Dat bewaren heeft hier een dreigende ondertoon. Als bij Huis van Bewaring. Daar worden boeven opgesloten. De onrechtvaardigen worden opgesloten. Opgespaard voor de toekomst, het oordeel van de jongste dag. Denk niet dat die mensen hun straf ontgaat, dat er geen recht wordt gedaan. Het onrecht kan lang doorgaan. De grootste boeven kunnen de deftigste begrafenis krijgen, compleet met politiebegeleiding. Kampbeulen die geen haar gekrenkt wordt, lijken in vrede te sterven. Het kan heel dichtbij komen, in je eigen leven, als iemand je heeft getrapt en verlaten. Hij lijkt rustig verder te leven en zegt dat het hem allemaal vergeven is, naar het lijkt zelfs zonder dat hij een spoor van berouw toont. Soms denk je zelfs binnen de kerk: kan dit allemaal zomaar?

Dat was in de tijd van Petrus zo. Dwaalleraars in de kerk deden maar en maakten het de mensen moeilijk. Het onrecht lijkt te winnen en dat geeft je het gevoel of we massaal met het mes in de buik blijven zitten. Wie weet er nog van recht en eerlijkheid? Petrus zegt: wacht maar. De HERE weet van bewaren. Denk niet dat het met de begrafenis over en uit is. Na de dood krijgen de onrechtvaardigen in het dodenrijk een voorproef van de straf die komt. Ze hebben het daar al niet prettig, ze zitten in voorarrest. En het wordt nog erger. Ze worden bewaard voor het oordeel van de jongste dag. Wat er dan met hen gebeurt, is met geen pen te beschrijven. Kijk maar naar Sodom. Het werd omgekeerd. Dat is de enige manier om de dingen recht te zetten. Weggevaagd van de aardbodem. Wacht maar af.

Leedvermaak?

Waarom moeten we dit weten? Wil Petrus dat we leedvermaak krijgen? Zo van: 'kijk eens naar die slechte mensen buiten de kerk, de onrechtvaardige, oneerlijke mensen. Die zullen er nog eens flink van langs krijgen. Maar goed ook. Krijgen ze eindelijk hun verdiende loon!' Dat zou een slechte reactie zijn. Want Petrus waarschuwt óns. Kijk uit, dat jij niet zo wordt als de onrechtvaardigen. Denk niet dat we in de kerk boven alle kritiek verheven zijn. Klop jezelf niet op de borst: 'met ons zit het wel goed.' Petrus spreekt juist de gelóvigen aan. Die moeten hiervan leren. Het oordeel hangt ook ons boven het hoofd. Het kan met kerkmensen slechter aflopen dan met Sodom en Gomorra. Jezus zegt: 'Gij Kafarnaum, zult u tot de hemel verheven worden? Tot het dodenrijk zult u neerdalen; want indien in Sodom de krachten waren geschied, die in u geschied zijn, het zou gebleven zijn tot de dag van heden' (Mat. 11). Geen leedvermaak dus. Wél bidden. Gebed voor ons en onze kinderen: 'HERE, geef dat wij niet in het oordeel terechtkomen.' Gebed voor de wereld, de mensen die God nog niet kennen. 'HERE, wil nog velen van hen uit het oordeel redden.' Wil hen ómkeren, dat is: wil hen békeren ván de zonde af, naar Christus toe.

Lot de rechtvaardige

Hoe heeft Lot dat allemaal ondergaan? Nergens lezen we, wat hij voelde of hoe hij erop gereageerd heeft. De stad waar hij leefde, was weg. Alles wat hij had opgebouwd, verdwenen. Zijn vrouw gestorven. Het moet ongelooflijk diep hebben ingegrepen in zijn ziel. Sterke gevoelens. Welke invloed heeft het gehad op zijn verhouding met God? De Bijbel zegt er niets over.

Hoe heeft hij zich gevoeld toen hij nog in Sodom woonde? Midden tussen de mensen, zijn collega's en burens. Hij woonde daar, en hield zich niet afzijdig, bleef niet op zichzelf. Hij kreeg daar schoonfamilie. Zijn dochters zouden gaan trouwen met mannen uit Sodom. Verder

denken we dat hij een goede positie heeft gehad. Hij zat immers in de poort, toen de engelen daar aankwamen. In de poort, de plek van de rechters, de wijze mannen van Sodom. Al moet je daar wel weer bij zeggen dat de mensen hem als een vreemdeling bleven zien (Gen. 19:9). Hij is blijkbaar niet helemaal één met de mensen daar geworden. Hij bleef een vreemde eend in de bijt. Voelde hij dat ook zo? Genesis 19 laat dat in het midden. Maar de tekst vertelt het ons. Lot had zwaar te lijden onder de losbandige wandel van die zedelozen. Hij was er moe van, staat er eigenlijk. De uitputting nabij. Hij heeft dag aan dag zijn ziel gekweld bij het zien en horen van hun werken die tegen alle wet ingingen. Hij kon zijn ogen en oren niet sluiten voor wat er gebeurde. Wat hij zag, was een marteling. Het kwetste hem diep van binnen. Wat kun je er moe van zijn, elke dag naar je werk te rijden en te weten: het wordt weer een strijd, omdat collega's lopen te vloeken; hun dubbelzinnige praat, toespelingen die mannen maken over vrouwen; dat wordt een last, vooral als je er elke dag weer tegen aan moet, zoals Lot. Het staat je tegen, zoals er in krant en op tv omgegaan wordt met bloot. Het gaat tegen alle wet in, de wet van God, de wet van het fatsoen. Brutaal is het. Ieder normaal mens voelt dat het niet kan, maar het moet tegenwoordig allemaal wel kunnen. Wat kun je daar eenzaam in zijn. Onbegrepen.

Lot moet ook eenzaam zijn geweest. Hij is de enige die de engelen tegemoet gaat en ze gastvrijheid aanbiedt. En als ze in huis zijn, dan omsingelt heel de bevolking het huis, niemand uitgezonderd, van jong tot oud. Lot staat echt alleen. En toch roeit hij tegen de stroom op! Hij houdt zich aan de wet van de gastvriendschap. Hij gaat heel ver. Je zult maar je dochters aanbieden om ze te laten gebruiken door die mannen. Om te rillen. En dat wordt ook zeker niet van ons gevraagd. Maar Lot is rechtschapen. Hij laat het zwaarst wegen wat het zwaarst is: hij heeft die mannen te gast, staat dus voor hen in. Daarin is hij trouw als geen ander.

Dat tekent hem als rechtvaardige. Daar wordt nogal de nadruk op gelegd. Lot de rechtvaardige, het staat in vers 7 en 8. Opvallend, want je leest ook heel negatieve dingen van hem. Hij koos ervoor om te gaan wonen in de buurt van Sodom en Gomorra. Hij koos voor het mooiste, het rijkste, en liet aan Abraham de mindere delen van het land. Hij laat zich dronken voeren en verwekt straks bij zijn eigen dochters zonen.

Toch: rechtvaardig. Hoe komt Petrus daarbij? Omdat God Lot niet zomaar heeft gered. God gedacht aan Abraham, staat er in Genesis 19, en Hij leidde Lot uit het midden van de omkering. Wat was dat dan met Abraham? Nou, die had gezegd tegen God: 'Zult u dan de rechtvaardige met de goddeloze verdelen?' Dát gebed, die oproep is God niet vergeten. Hij laat deze man niet omkomen met de rest. Want Lot wordt als een rechtvaardige gezien. Zoals hij de engelen ontvangt en verdedigt..., God vindt dat zó sterk, daar vallen die andere dingen bij weg. Deze houding van Lot, hier wordt hij op afgerekend, en al het andere wordt geschrapt. Lot de rechtvaardige. Eén mens maar, één gezin. God kan de stad niet bewaren, maar deze éne rechtvaardige wordt daar niet de dupe van. God doodt inderdaad niet de rechtvaardige met de goddeloze. Hij redt Lot.

Op het nippertje

Ja, dat redden. Dat is een heel karwei geweest. Je zou denken: een mens laat zich graag redden als hij in gevaar is. Maar dat heeft wat voeten in de aarde. De engelen hebben er werk aan om Lot en zijn gezin de stad uit te krijgen. Wat kunnen die mensen moeilijk weggelopen. Het is net of ze aan Sodom vastzitten. Geen wonder. Je hebt daar wel wat jaren van je leven liggen. Laat dat maar eens los. Wie verlost wil worden, moet leren loslaten. De engelen moeten hen echt aansporen: kom op nou, het wordt tijd. Maak dat je hier weggeloopt. Ten slotte sleuren de engelen hen de deur uit. Je ziet ze in de vroege ochtend rennen door de straten aan

de hand van de engelen. De poort door, de stad uit. Snel, want het oordeel zit hen op de hielen. Je hoeft maar even om te kijken, en je wordt een zoutpilaar. Op het nippertje worden Lot en zijn dochters gered. Hier was engelenmacht voor nodig.

Krachttoer

Redden van rechtvaardigen is een krachttoer. Eigenlijk kán het niet. Verlossen uit de verzoeking, daar heeft Petrus het over. Verzoeking, er wordt aan je getrokken. De duivel wil je hebben. Hij heeft de zuignappen van de zonde uitgezet. De zuignap van de begeerte trekt aan je hart en je ogen; de zuignap van de leugen en de dwaling heeft zich vastgezogen aan je oren je gedachten. Aan alle kanten wordt er getrokken. Dan kun je nog zo gelovig zijn..., de verzoeking is sterk. Je kunt er niet tegen op. Wie gaat dit redden? Je weet je geen raad. Maar God weet raad. Hij weet, zegt Petrus, de godvruchtigen, de gelovigen uit de verzoeking te redden. Het is een krachttoer geworden. Mensenkracht was niet genoeg. Zelfs engelen konden dit niet. Hier moest God zelf aan te pas komen. God in de mens Jezus Christus. Hij heeft met al zijn macht de gelovigen gered. Uit de poel van vuur en zwavel, de hel. Het is een godswonder, dat er mensen gered worden. Deze tekst blaast het stof af van mooie woorden als vergeving, genade en liefde. Het stof van de gewoonte, de sleur, het automatisme. Je wordt gered, maar het is op het nippertje. Juist dát maakt ons blij verrast over de liefde van God.